

Racionalitzar la normalització

La societat en què vivim tendeix cada cop més a la simplificació i a l'absolutització dels missatges, dels fets i dels conceptes, bo i defugint valors com la relativització i la matisació que permeten, a la fi, de gaudir de la diversitat d'opcions i de definicions o no.

Quan això es concreta en els drets nacionals i en la utilització de la llengua pròpia d'un poble, d'una nació, s'exagera la tendència a simplificar i s'arriba a l'esquematisme de l'"amb mi o contra mi", més propi dels absolutistes.

En aquest context no sempre és fàcil de transmetre les opinions ni de realitzar les accions que un cregui més coherents, ja que corre el risc de ser classificat en una opció o altra de les úniques possibles. En el nostre cas aquest risc no ens porta cap preocupació excessiva: estem convençuts de la impossibilitat de simplificar la nostra trajectòria històrica i la nostra actuació concreta en cada moment, tant en el terreny de l'ensenyament com en

tota la nostra actuació social. I per això ens creiem obligats a opinar, criticar –i a donar-hi alternatives– la política de normalització lingüística que es du a terme en l'ensenyament català, i ara més en concret a secundària.

Creiem que s'ha de produir una racionalització de la normalització, de manera que respecti els drets lingüístics de l'alumnat i contribueixi a l'ús de la llengua pròpia de Catalunya en l'ensenyament a base d'arribar al conjunt del

professorat i de fer-la més eficaç per conscienciació i per obligació lògica com a ciutadans i professionals.

Aquest plantejament ens porta a recórrer contra el decret del Departament d'Ensenyament, no pas per preservar cap prebenda corporativa, sinó perquè es produeixin les mesures que garanteixin l'eficàcia de la normalització lingüística. El contingut del decret recentment aprovat pel govern de la Generalitat de Catalunya és una mostra del que diem. Si avui la normalització en l'ensenyament secundari pateix d'un gran retard és per responsabilitat de l'administració que no té un model lingüístic clar per a l'ensenyament secundari, no ha potenciat l'ús del català als instituts i ha deixat la formació del professorat a la voluntarietat dels individus. Lluny de plantejar el respecte als drets lingüístics de l'alumnat català, i de solucionar la situació creada per una política d'omissions, es planteja d'introduir un seguit de limitacions a la mobilitat del professorat que no poden derivar de l'obligatorietat de l'ús de la llengua pròpia de Catalunya com a vehicular en l'ensenyament. Un decret que s'inspira en una política d'aparador, però que no determina les mesures necessàries per a aconseguir

els objectius que plantejats al preàmbul –la utilització de les dues llengües–, i deixa a la discrecionalitat del voluntarisme professional, com sempre –motivat a partir de la coacció de drets individuals–, la consecució d'un objectiu que ha de ser primordial per als drets lingüístics de la nostra nació. Hem d'afegir, a més, que s'imposa un decret forçant

la legalitat actual, perquè no es negocia amb les organitzacions sindicals les variacions de les condicions de



treball, i per tant violenta les normes de funcionament d'un estat de dret. Res de més perillós, si volem contribuir al ple desenvolupament de les llibertats nacionals.

Des de CC OO hem defensat sempre que tota persona que treballi a Catalunya ha d'estar en condicions d'utilitzar les dues llengües oficials; i això ha de ser un requisit per a l'accés a la funció pública en la nostra nació. Per a aconseguir la normalització de tot el personal que va accedir a la funció pública l'administració de Catalunya cal dur a terme una actuació decidida i amb dotació de recursos.

Podríem comparar el procés de normalització en l'ensenyament amb la reconversió en el sector industrial per introducció de noves tecnologies. A cap empresari, no se li ocorreria de dir als seus treballadors que es formin com vulguin i puguin i, a qui no ho aconseguís, de limitar-li els seus drets laborals. Estem convençuts que tot empresari —que no hagi perdut el seny— planificarà i programarà la formació dels seus treballadors perquè abordin la producció en les millors condicions. D'igual manera ha de procedir el departament d'Ensenyament. Si no ho ha fet abans, ha de determinar un temps —3 o 4 anys màxim— perquè tot el professorat destinat a Catalunya estigui en condicions d'utilitzar amb normalitat i correcció la llengua catalana i, per a fer-ho possible, caldrà programar cursos i horaris.

Amb les mesures actuals l'únic que es fa, i és possible que sigui el que es vol fer, és política d'aparador i de legislació, però no política realista i eficaç que és el que s'ha de pretendre en la normalització de la llengua pròpia de Catalunya. ¿Com és possible creure que es normalitza quan, a les persones que ja tenen una destinació que desitgen, no se'ls demanarà mai que utilitzin la llengua catalana? ¿Com és possible de dir que es normalitza quan s'és incapaç de programar cursos suficients i en horari de permanència al centre, lectiu i no lectiu, per a tot el professorat que vol utilitzar amb normalitat la llengua catalana? Ens queda el dubte raonable de pensar si la política lingüística té com a finalitat la normalització o pretén ocultar altres fracassos de l'acció de govern. No es tracta d'estar en favor o contra la normalització. Del que es tracta és que tots els docents de Catalunya hem d'utilitzar amb correcció i normalitat totes dues llengües oficials i que l'administració ha de posar-hi els mitjans i prendre les mesures necessàries perquè sigui així.

Xesús B. González López
Secretari General de la Federació
d'Ensenyament de CC OO

L'arxidiòcesi de València: una llarga i trista orfandat

La sobtada mort de l'arquebisbe de València Miguel Roca Cabanellas el passat dia 8 de gener ha tornat a obrir al País Valencià velles ferides i antigues esperances. Perquè sent actualment el nostre país un autèntic "cau de bisbes" resulta que des de 1923, data de la marxa del cardenal Reig i Casanova a la seu de Toledo, cap altre valencià ha ocupat la seu valentina. De fet ja fa segles que no tenim bisbes valencians tot i que han nascut al país. Nacionalment valencians, vull dir. Hem tingut, fins fa quatre dies, co-governadors civils nomenats per Madrid i des de fa alguns anys nomenats a Roma. Sempre fidels a qui els havia nomenat i més pendents de l'escalafó que no, com diu el decret *Christus Dominus* de ser pastor d'una part del poble de Déu amb la cooperació dels seu sacerdots i constituir una església particular "en la qual es troba i opera veritablement l'Església de Crist".

L'any 1946 feia l'entrada en l'arxidiòcesi el basc, de Baracaldo, Marcelino Olaechea i Loizaga, salesià, que havia fet la guerra des de Pamplona i que arribava a una ciutat, i a un país, oficialment *rojo*. Home contradictori, que presumia de portar "el mono azul del obrero bajo las hupalandas arzobispales", va harmonitzar la creació d'institucions socials com ISO (Instituto Social Obrero), ISF (Instituto Social Empresarial), el Banco de Nuestra Señora de los Desamparados i l'escola de Periodisme de l'Església amb l'organització fastuosa i en massa d'actes populistes eucarístics, marians o vicentins centrats pel Sant Calze, la Mare de Déu dels Desemparats, que va passejar per la ciutat i l'Horta fomentant certa histèria col·lectiva que encara patim, i sant Vicent Ferrer amb motiu del cinquè centenari de la seua canonització el 1955. Acabà el faraònic, i horrorós, edifici del Seminari i es feu popular per la famosa tómbola "valenciana i de caritat" que li valgué el sobre nom de Marcelino Tombolochea i Pesetoizaga. L'any 1966 li va ser acceptada per Roma la renúncia al càrrec a causa d'haver fet els 75 anys, disgust que, a parer d'alguns, li va provocar la mort tres anys després. El nacional-catolicisme autòcton, agraït

potser per la seua declaració després del Concili Vaticà II que "la llengua vernàcula de los valencianos es el castellano", li va erigir una estàtua al davant del Palau Arquebisbal.

La seu va restar vacant un parell d'anys, entre 1966-68, mentre era regida interinament pel bisbe auxiliar Rafael Gonzalez Moralejo, valencià de la ciutat, home d'altra generació més oberta a les novetats del Concili que va despertar esperances de canvi entre els cristians progressistes valencians. Durant aquest període es va celebrar la primera missa en valencià a la basílica de la Mare de Déu dels Desemparats. Però l'alegria durà ben poc. Monsenyor Gonzalez Moralejo era nomenat bisbe de Huelva i des de les vores del Tinto i de l'Odriel ens arribava un navarrès-madrileny absolutament pre-conciliar: l'arquebisbe Garcia Lahiguera. Durant deu anys, des de 1968 al 1978, va regir la nostra arxidiòcesi aquest home pintoresc, gris, piadós d'estampeta que molta gent anava a escoltar quan predicava a la catedral per tal d'assistir en viu a un *happening* surrealista. El seu crit "A Lourdes, sí, ¡con Maria!" i la seua teoria que l'únic consol de Jesucrist durant el pas de l'hort de les oliveres era que el seu calze seria conegut, anys venir, com el "santo cáliz de València" es feren famosos. Paral·lelament la diòcesi patia, com tantes altres però d'una manera especial, el procés de secularització del bo i millor del seu clergat i fins i tot en una ocasió el consell del prebisteri li va plantar cara. La seua política fou de "deixar fer" i de fet governà el seu bisbe auxiliar Jesús Pla, valencià d'Agullent, a la Vall d'Albaida, que era conegut entre la gent que freqüentava el Palau com "don Jesús del Gran Poder". Una cosa positiva cal assenyalar: durant aquests anys l'Acció Catòlica, que presidia Francesc Fayos, va publicar un document històric on defensava coratjosament la unitat de la llengua catalana i la necessitat urgent d'aplicar el valencià a la litúrgia. Això va ser l'any 1971 i no cal dir que l'efectivitat del manifest va ser totalment nul·la.

Toni Mestre